

Przedmiotowe zasady oceniania z biologii

Przedmiotowe zasady oceniania z biologii zostały opracowane w oparciu i w zgodzie ze Szkolnym Systemem Oceniania, służą obiektywnej ocenie osiągnięć uczniów i uzyskaniu możliwie pełnej informacji o ich rozwoju i postępach. Określają wymagania edukacyjne stanowiące podstawę do mierzenia jakości pracy ucznia, oceniania jego postępów w nauce (przyrost wiedzy i umiejętności).

Przedmiotowe ocenianie ma na celu:

- systematyczne wspieranie rozwoju ucznia poprzez diagnozowanie jego osiągnięć
- wypracowanie reguł i zasad współpracy między nauczycielem a uczniami i rodzicami
- motywowanie ucznia do ciągłej pracy i planowania własnego rozwoju
- dokonywanie ciągłej ewaluacji działań edukacyjnych i udzielanie informacji zwrotnej na temat efektów pracy ucznia

Aby to osiągnąć stosuje się:

- Jasne formułowanie wymagań na poszczególne oceny
- Wszystkie oceny są jawne dla uczniów i opiekunów
- Systematyczne ocenianie wszystkich uczniów
- Dostosowanie wymagań do specyficznych potrzeb i cech uczniów określonych w opiniach i orzeczeniach Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej
- Różnorodne formy sprawdzania wiedzy
- Umożliwienie uczniom poprawy oceny
- Dostosowanie wymagań do intelektualnych możliwości zespołu klasowego.

Na lekcjach biologii kontroli i ocenie podlegają:

1. Przygotowanie do lekcji (posiadanie zeszytu, podręcznika, przygotowanie do odpowiedzi ustnej, wykonanie pisemnej pracy domowej - jeśli była ona zadana).
2. Odpowiedzi ustne, które powinny być:
 - adekwatne do polecenia, zwięzłe, treściwe, samodzielne,
 - połączone z wykonaniem innych czynności np. analizą rysunków, schematów, tabel; analizą modeli, wykonywaniem schematycznych rysunków, rozwiązywaniem zadań na tablicy, np. zadań genetycznych.
3. Prace pisemne
 - krótkie sprawdziany umożliwiające sprawdzenie wiedzy z 3 ostatnich lekcji (zapowiedziane lub nie)
 - dłuższe sprawdziany szerszego zakresu treści (zawsze zapowiedziane)
4. Umiejętności praktyczne:
 - mikroskopowanie
 - sporządzanie rysunków, schematów, wykresów
 - planowanie i przeprowadzanie obserwacji i eksperymentów oraz analiza ich wyników
 - przygotowanie okolicznościowych gazetek, plakatów i modeli
 - stosowanie w życiu codziennym zdobytych na lekcjach wiadomości (dbałość o zdrowie swoje i innych, unikanie nałogów, ochrona środowiska)

W ramach kontroli i oceny uczniów stosowane są następujące zasady:

- Sprawdziany zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem
- Termin sprawdzianu uzgadniany jest z klasą, sprawdzian zostaje wpisany do dziennika elektronicznego, podany zostaje zakres materiału
- Obecność na sprawdzianach jest obowiązkowa
- Uczeń nieobecny na sprawdzianie zobowiązany jest do jego napisania w możliwie najbliższym terminie (w przypadku unikania tego obowiązku nauczyciel wyznacza osobiście termin)
- W przypadku nie rozliczenia się ucznia z zaległego sprawdzianu, jeśli nie posiada on wystarczającej ilości ocen niezbędnych do wystawienia oceny końcowej (trzy oceny przy jednej godzinie przedmiotu tygodniowo, cztery oceny - gdy więcej niż jedna godzina tygodniowo) otrzymuje on z tego sprawdzianu ocenę niedostateczną
- W przypadku stwierdzenia ewidentnej ucieczki ucznia z zapowiedzianego sprawdzianu otrzymuje on ocenę niedostateczną
- Uczeń, który korzysta z niedozwolonych źródeł informacji (ściągnięcie i niesamodzielność) otrzymuje ocenę niedostateczną
- Uczeń ma możliwość przystąpienia jednorazowo do poprawy każdego pisanego, zapowiedzianego wcześniej, sprawdzianu (nie ma możliwości poprawiania sprawdzianów krótkich, niezapowiedzianych i odpowiedzi ustnej, które mają na celu sprawdzenie wiedzy ucznia w danym momencie i określenie, czy uczeń pracuje systematycznie)
- Wyklucza się wielokrotne poprawianie ciągle tego samego sprawdzianu, czyli „do skutku”
- Każda ocena uzyskana z poprawianego sprawdzianu zostaje wpisana do dziennika
- W przypadku jawnego lekceważenia obowiązku szkolnego (frekwencja na lekcjach przedmiotu poniżej 50%), braku systematyczności, nie wywiązywania się ze swoich powinności, notorycznego ściągania i oszukiwania nauczyciel może nie zezwolić na poprawianie oceny
- Wszystkie sprawdziany podlegają ocenie w terminie do dwóch tygodni
- Sprawdzone i ocenione prace zostają udostępnione uczniom do wglądu, na lekcji zostają objaśnione zasady ich oceny, przeanalizowane są błędy
- W uzasadnionych przypadkach, po omówieniu sprawdzianów, nauczyciel może zmienić wystawioną wcześniej ocenę
- Sprawdzone i ocenione prace pisemne przechowywane są do dnia 31.08 danego roku szkolnego i mogą być udostępnione do wglądu rodzicom/opiekunom na zasadach określonych przez nauczyciela
- Sprawdziany oceniane są w sposób obiektywny, na punkty, które przeliczane są na procenty służące do ustalenia oceny wg następującej skali: 0- 39% - ndst. 40 – 54% - dps. 55 – 74% - dst. 75 – 89 % -db. 90 – 99% - bdb. 100% - celujący
- Ocenę celującą może otrzymać również uczeń, który zaprezentował wiedzę nie ujętą w programie nauczania, oraz za osiągnięcia w konkursach i olimpiadach
- Sprawdziany pisemne mogą mieć różnorodną formę (zadania otwarte, zamknięte).

Ocena końcowa (semestralna i roczna) nie jest średnią, ale wypadkową, uzyskanych ocen częściowych. Swoje znaczenie mają także frekwencja na zajęciach, terminowość pisania sprawdzianów i przystępowanie do popraw.

Prawa ucznia

- Uczeń może skorzystać z przywileju dwukrotnego nieprzygotowania się do lekcji w semestrze, co zgłasza na początku lekcji. Zwalnia go to z odpowiedzi ustnej lub krótkich niezapowiedzianych sprawdzianów z trzech ostatnich lekcji. Nie dotyczy to lekcji z zapowiedzianym wcześniej sprawdzianem pisemnym, który został wpisany do dziennika.
- Uczeń ma prawo zgłaszania swoich uwag dotyczących sposobów oceniania
- Wszystkie zasady pracy i oceniania uczeń poznaje (zostaje poinformowany) na pierwszej lekcji, na początku roku szkolnego
- Uczeń ma prawo do uzyskania od nauczyciela wszelkich informacji, które dotyczą jego pracy, osiągnięć, postępów/ lub ich braku z zachowaniem dyskrecji i poszanowaniem jego godności

Obowiązkiem ucznia na lekcjach biologii jest:

- systematyczne uczęszczanie na zajęcia
- terminowe zaliczanie sprawdzianów
- przestrzeganie zasad określonych przez nauczyciela
- prawdomówność, szczerść, uczciwość
- odpowiednie i godne zachowanie się na lekcjach
- aktywne uczestnictwo w zajęciach
- szacunek do kolegów i nauczyciela
- wykonywanie poleceń nauczyciela
- dbałość o własny rozwój i postępy w nauce zgodnie ze swoimi możliwościami i predyspozycjami

Zasady oceniania uczniów z dysfunkcjami

Wymagania edukacyjne dostosowane są do możliwości edukacyjnych ucznia na podstawie opinii lub orzeczenia z PPP i własnej obserwacji ucznia:

- ocenie podlegają postępy ucznia w zakresie objętym dysfunkcją, nawet jeśli są one poniżej wymagań na daną ocenę
- wymagania na poziomie koniecznym i podstawowym
- wydłużony czas odpowiedzi, udzielanie odpowiedzi z ławki, nie przy tablicy
- zamiana formy sprawdzania, odpowiedzi ustne zamiast pisemnych lub odwrotnie
- błędy popełniane w pracach pisemnych w przypadku dysleksji, dysortografii nie mają wpływu na ocenę
- wydłużenie czasu pracy lub zmniejszenie ilości zadań na sprawdzianie
- przeczytanie przez nauczyciela lub wyjaśnienie poleceń
- możliwość skorzystania z konsultacji w celu utrwalenia materiału

Kryteria oceniania na poszczególne oceny w skali od 1-6:

1. Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- a. opanował w pełni treści programowe i posiada wszelkie wymagane umiejętności,
- b. rozwiązuje problemy teoretyczne lub praktyczne w ramach programu danej klasy i biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- c. potrafi rozwiązać zadania wykraczające poza program nauczania,
- d. potrafi on selekcjonować i hierarchizować wiadomości,
- e. proponuje rozwiązania nietypowe,
- f. samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- g. odnosi sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych,
- h. wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- i. osiągnął na sprawdzianie wynik 100 %

2. Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- a. opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
- b. sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i stosuje właściwą terminologię biologiczną,
- c. samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania,
- d. potrafi zastosować posiadaną wiedzę i umiejętności do rozwiązania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
- e. aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- f. osiągnął na sprawdzianie wynik 90 – 99%

3. Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- a. opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
- b. poprawnie stosuje wiedzę i umiejętności,
- c. rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne,
- d. właściwie stosuje terminologię przedmiotową, a także wiadomości w sytuacjach typowych wg wzorów znanych z lekcji i podręcznika,
- e. samodzielnie pracuje z podręcznikiem i materiałem źródłowym oraz aktywnie uczestniczy w zajęciach,
- f. osiągnął na sprawdzianie wynik 75 – 89%

4. Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- a. opanował podstawowe treści i umiejętności określone programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
- b. rozwiązuje zadania typowe o średnim stopniu trudności, czasami z pomocą nauczyciela,
- c. przyswojone wiadomości i umiejętności są stosunkowo łatwe, użyteczne w życiu codziennym i absolutnie niezbędne do kontynuowania nauki na wyższym poziomie,
- d. osiągnął na sprawdzianie wynik 55 – 74%

5. Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- a. wykazuje liczne braki w opanowaniu materiału programowego przewidzianego dla danej klasy, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- b. przyswoił wiadomości i umiejętności umożliwiające świadome korzystanie z lekcji i konieczne do dalszej edukacji,
- c. z pomocą nauczyciela rozwiązuje zadania typowe o niewielkim stopniu trudności,
- d. jest mało aktywny na lekcji,
- e. osiągnął na sprawdzianie wynik 40 – 54%

6. Stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował poziomu wymagań koniecznych,
 - nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym poziomie trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
 - jego braki w opanowaniu materiału programowego przewidzianego dla danej klasy uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy i umiejętności w zakresie danych zajęć edukacyjnych,
 - osiągnął na sprawdzianie wynik poniżej 40%

Kryteria oceny odpowiedzi ustnych

Ocena celująca:

Odpowiedź zawiera treści wykraczające poza realizowany na lekcji program nauczania

Ocena bardzo dobra:

Odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi, dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych

Ocena dobra:

Odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem terminologii, nieliczne błędy, nie wyczerpuje w pełni zagadnienia

Ocena dostateczna:

Uczeń zna najważniejsze fakty, umie je interpretować, odpowiedź wymaga niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe, słownictwo biologiczne stosowane niezbyt poprawnie i ubogie

Ocena dopuszczająca:

Występują liczne błędy zarówno w zakresie wiedzy merytorycznej, jak i w sposobie prezentowania treści, uczeń zna podstawowe fakty, ale wymaga podczas odpowiedzi pomocy nauczyciela

Ocena niedostateczna:

Odpowiedź nie spełnia wymagań podanych kryteriów ocen, uczniowi brak elementarnych wiadomości, nie zna i nie stosuje terminologii biologicznej, rezygnacja z odpowiedzi

Danuta Wlazło